

Progr@m ***Wiedza i umiejętności*** ***= kompetencje***

Webinarium pt.

**Realizacja oceny zewnętrznej
z wykorzystaniem narzędzia *Quality@w***

23 kwietnia 2021 r.

Komunikacja w trakcie webinarium

- komunikacja na czacie w formule:

dodaj komentarz

zadaj pytanie

- możliwość sygnalizowania problemów za pomocą statusu uczestnika

- sesja Q&A
- ankieta ewaluacyjna

Agenda

Ocena zewnętrzna - wprowadzenie

Ocena zewnętrzna w oparciu o formularz *Quality@w*

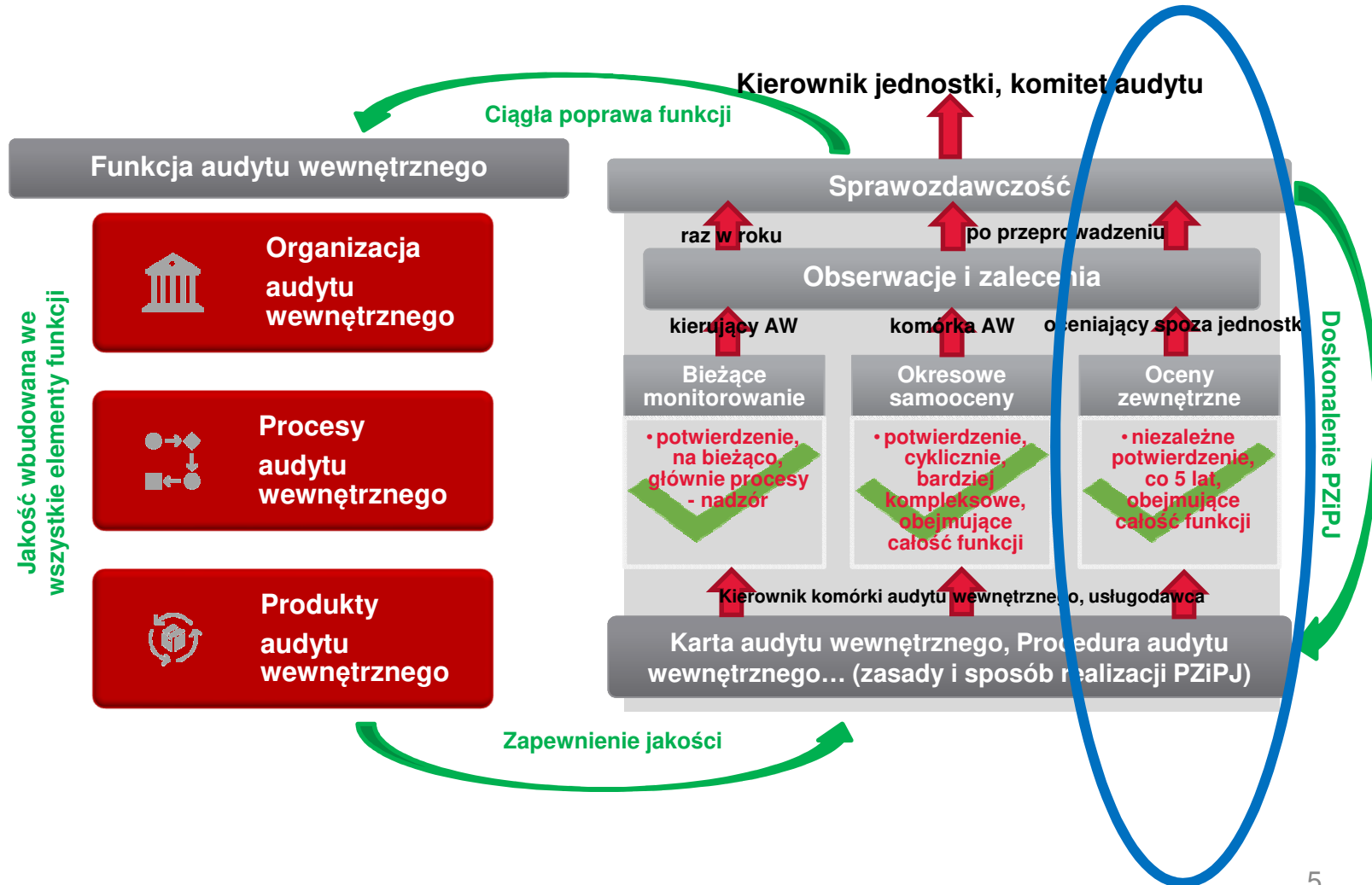
Wypełnianie formularza *Quality@w* – przykład

Pozostała dokumentacja MF dot. oceny zewnętrznej

Sesja Q&A

Ocena zewnętrzna – wprowadzenie

Ocena zewnętrzna – wprowadzenie

Ocena zewnętrzna – wprowadzenie

O tym trzeba pamiętać w kontekście ocen zewnętrznych:

- 1) różne rodzaje zewnętrznych ocen oraz konieczność pozyskania wykwalifikowanej, niezależnej osoby lub zespołu oceniającego spoza jednostki;
- 2) stosowanie ogólnych zasad udzielania zamówień związanych z pozyskaniem zewnętrznego usługodawcy tej usługi;
- 3) wypełnienie wymagań w zakresie niezależności osoby lub zespołu oceniającego i właściwe zrozumienie sytuacji, które mogą wpłynąć na jego/ich niezależność i obiektywizm lub stworzyć konflikt interesów;

Ocena zewnętrzna – wprowadzenie

O tym trzeba pamiętać w kontekście ocen zewnętrznych:

- 4) ustalenie z kierownikiem jednostki kwestii częstotliwości i rodzaju oceny zewnętrznej, która zostanie przeprowadzona;
- 5) przekazanie wyników oceny zewnętrznej w tym wniosków oceniającego lub zespołu oceniającego na temat zgodności działania funkcji audytu wewnętrznego z przyjętymi wymaganiami kierownikowi jednostki;
- 6) gromadzenie dokumentacji potwierdzającej przeprowadzanie ocen zewnętrznych i tym samym wykazanie zgodności ze standardem 1312.

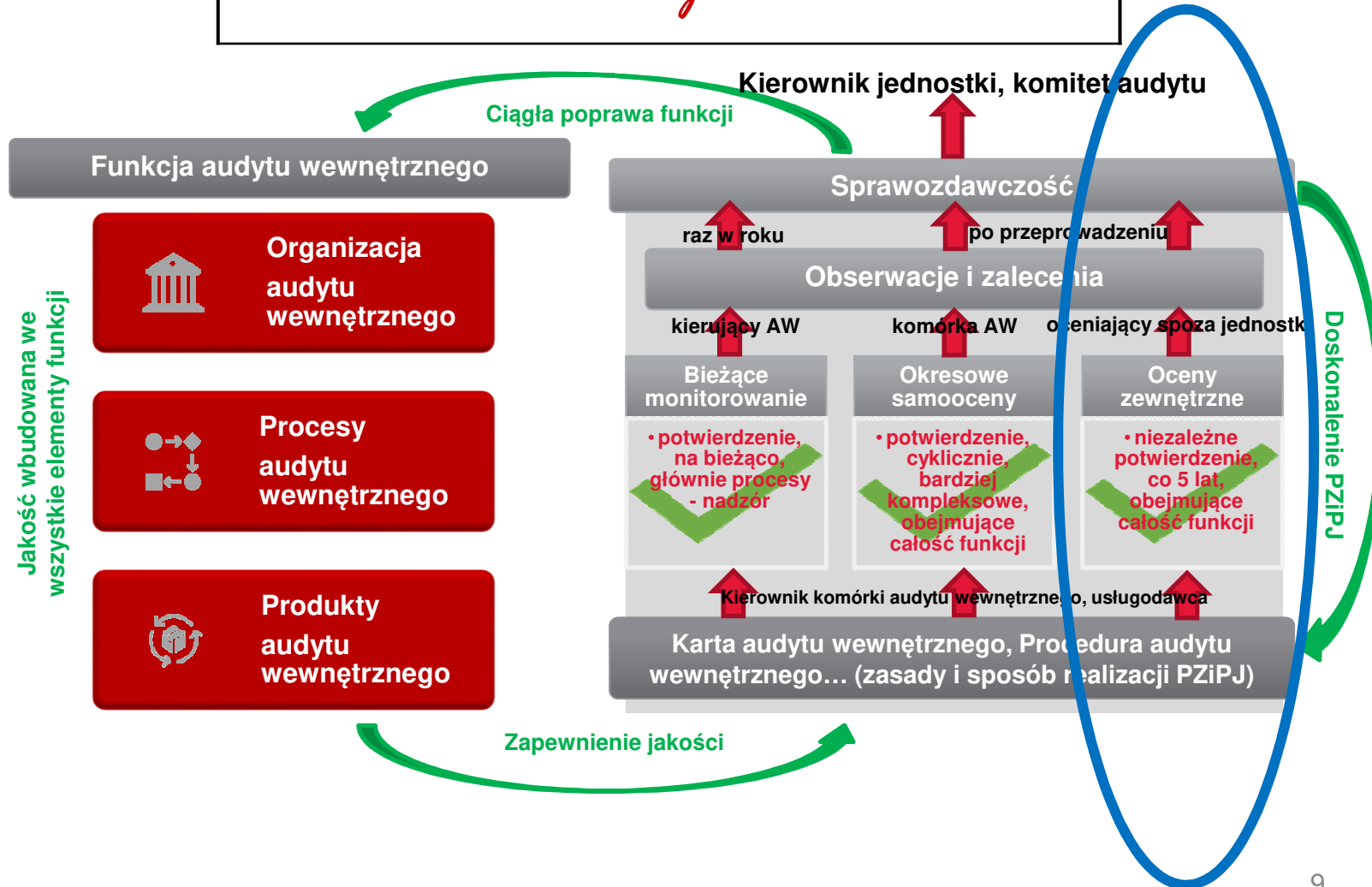
Ocena zewnętrzna – działania Ministerstwa Finansów

Główne wyzwania, przed którymi stanęliśmy:

- 1) potrzeba zachowania struktury formularza *Quality@w* (blok tematyczny, zagadnienie i pytanie szczegółowe);
- 2) przejście z oceny tak/nie w pytaniach ujętych w formularzu samooceny *Quality@w* na ocenę w ramach oceny zewnętrznej (i jaki powinien być poziom tej oceny);
- 3) uwzględnienie sytuacji, w której występuje rozbieżność pomiędzy samooceną a oceną dokonaną przez osobę lub zespół dokonujący walidacji;
- 4) zdefiniowanie ogólnego charakteru i istotności niezgodności oraz częstotliwości jej występowania (tu głównie zadania audytowe), a także połączenie tych kwestii z oceną;
- 5) określenie skali oceny (uniwersalność);
- 6) wypracowanie wzoru raportu i połączenie go z rozbudowanym formularzem *Quality@w*.

Ocena zewnętrzna – działania Ministerstwa Finansów

Samoocena i walidacja funkcji audytu wewnętrznego
Quality @w

Ocena zewnętrzna w oparciu o formularz *Quality@w*

Formularz *Quality @w*

Formularz zawiera następujące arkusze:

- Strona tytułowa
- Podsumowanie S
- **Podsumowanie W**
- I. Organizacja **+ część dot. walidacji**
- II. Planowanie i sprawozdawczość **+ część dot. walidacji**
- III. Realizacja zadań zapewniających **+ część dot. walidacji**
- III. Realizacja czynności doradczych **+ część dot. walidacji**
- **Ocena**
- **Potwierdzenie**
- Informacja 1, Informacja 2 – dane z *Informacji*
- Wskaźniki benchmarkingowe
- Analiza budżetu czasu KAW

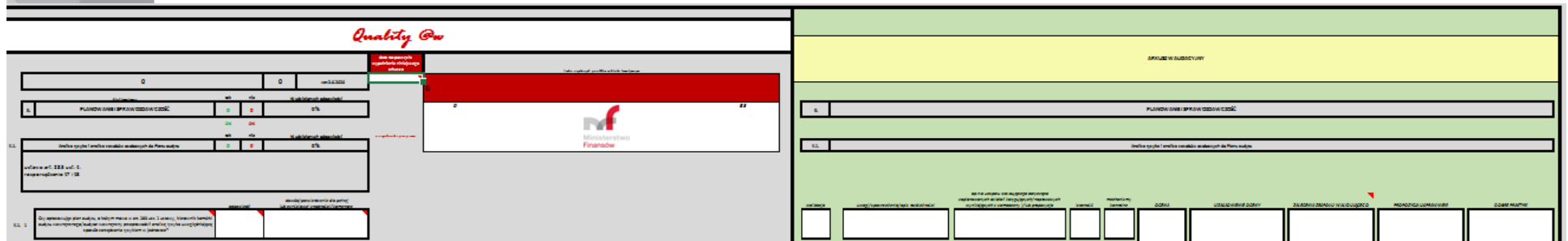
Konstrukcja arkuszy

Arkusze:

- Organizacja + **część dot. walidacji**
 - Planowanie i sprawozdawczość + **część dot. walidacji**
 - Realizacja zadań zapewniających + **część dot. walidacji**
 - Realizacja czynności doradczych + **część dot. walidacji**
- składają się z 2 części:

Arkusze samooceny

Arkusze walidacyjny

The image shows a screenshot of the 'Quality @' system interface. The interface is divided into two main sections. The left section, titled 'Arkusze samooceny', contains several input fields and checkboxes, with a red header bar. The right section, titled 'Arkusze walidacyjny', contains a table with multiple columns and rows, and a red header bar. The interface is designed for self-assessment and validation of quality management systems.

Bloki tematyczne i zagadnienia formularza *Quality@w*

ORGANIZACJA

1. Cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego;
2. Organizacja, usytuowanie i podległość – niezależność i obiektywizm;
3. Biegłość i należyta staranność zawodowa;
4. Zasady i procedury prowadzenia audytu wewnętrznego;
5. Program zapewnienia i poprawy jakości.

PLANOWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Analiza ryzyka i analiza zasobów osobowych do *Planu audytu*;
2. Opracowanie i dystrybucja *Planu audytu*;
3. Realizacja *Planu audytu*;
4. Opracowanie i dystrybucja *Sprawozdania z prowadzenia audytu wewnętrznego*;
5. Opracowanie i dystrybucja *Informacji o realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego*.

REALIZACJA ZADAŃ AUDYTOWYCH – ZADANIE ZAPEWNIAJĄCE

1. Przygotowanie i programowanie zadania zapewniającego;
2. Realizacja zadania zapewniającego;
3. Opracowanie, uzgadnianie i dystrybucja wyników zadania zapewniającego;
4. Monitoring wdrożenia zaleceń i czynność sprawdzająca.

REALIZACJA ZADAŃ AUDYTOWYCH – CZYNNOŚĆ DORADCZA

1. Przygotowanie, realizacja i dokumentowanie czynności doradczej.

Struktura arkusza walidacji

Blok tematyczny ¶

I.1	ORGANIZACJA	1
-----	-------------	---

Zagadnienie ¶

I.1.1	Cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego	1
-------	---	---

Pytania szczegółowe ¶

I.1.1 1	Czy w karcie audytu lub dokumencie o innej nazwie lub tytule, statuującym audyt wewnętrzny w jednostce zawarto wskazanie kierowania się przez audytora wewnętrznego standardami audytu wewnętrznego, o których mowa w art. 273 ust. 1 ustawy?	1
---------	---	---

(...) ¶

I.1.1 4	Czy w karcie audytu lub dokumencie o innej nazwie lub tytule, statuującym audyt wewnętrzny w jednostce określono cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego?	1
---------	---	---

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

Proces walidacji rozpoczynamy od poziomu pytania szczegółowego

Udzielamy odpowiedzi w polu - tak/nie

Odpowiedź **tak** oznacza, że został spełniony wymóg opisany w danym pytaniu szczegółowym

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

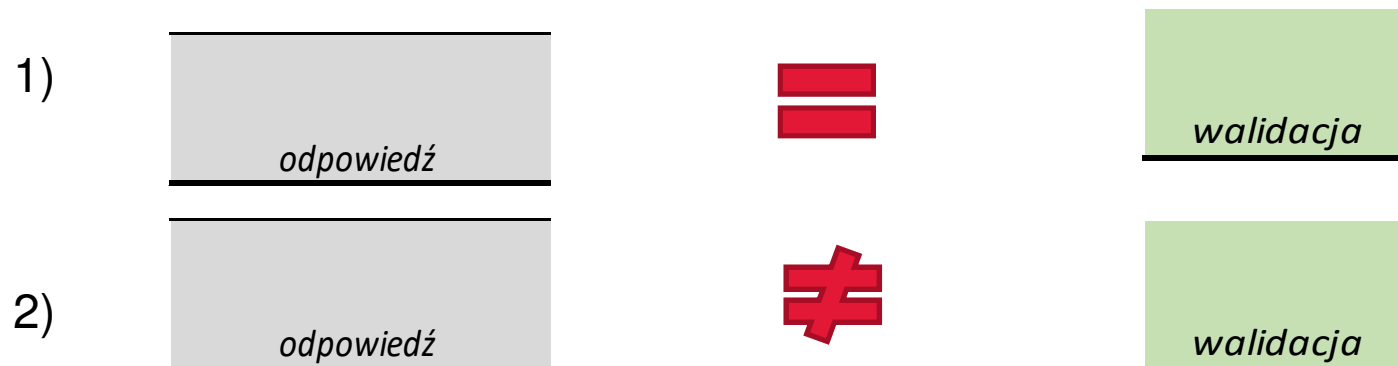
Nieprawidłowość dotycząca przepisów prawa

Wyświetlony z prawej strony pola znak „!”
wskazuje na udzielenie **negatywnej** odpowiedzi na pytanie
dotyczące kryteriów wynikających z przepisów prawa.

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

*uwagi/spostrzeżenia/opis
rozbieżności*

Możliwe warianty relacji odpowiedzi w samoocenie i walidacji

W przypadku **rozbieżności** należy **opisać**, na czym ona polega w polu:

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

W przypadku odpowiedzi **negatywnej** w polu „walidacja”

<i>odpowiedź</i>	<i>walidacja</i>
NIE	NIE
<i>odpowiedź</i>	<i>walidacja</i>
TAK	NIE

opinia Zespołu walidującego dotycząca zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny i/lub propozycja zaleceń/usprawnień Zespołu walidującego

walidator wydaje:

- opinię dotyczącą zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny (czy działania te mogą przynieść oczekiwany skutek) i/lub
- propozycję zaleceń/usprawnień.

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

Dodatkowe determinanty mające wpływ na ocenę końcową

<i>istotność</i>	<i>mechanizmy kontrolne</i>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

- W polu „**istotność**” odpowiedź **twierdząca** oznacza, że ciężar naruszenia jest istotny z punktu widzenia funkcji audytu wewnętrznego.
- Pole „**mechanizmy kontrolne**” informuje, czy procedury, instrukcje, zasady przyjęte przez ocenianego regulują problem opisany w pytaniu.

Odpowiedź w polu „walidacja” będzie informowała, czy mechanizm kontrolny zadziałał, czy nie zadziałał.

W przypadku udzielenia odpowiedzi „tak” w polu „walidacja” – pola „istotność” i „mechanizmy kontrolne” znikają i nie są wypełniane.

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

Sposób wypełnienia arkuszy dotyczących zadań zapewniających i czynności doradczych oraz parametr częstości błędu

- wypełniamy zakładki walidacyjne wybranych zadań zapewniających poddanych samoocenie (III. Realizacja ZZ 1, III. Realizacja ZZ 2, itd.)

opinia Zespołu walidującego dotycząca zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny i/lub propozycja zaleceń/usprawnień Zespołu walidującego		
walidacja	uwagi/spostrzeżenia/opis rozbieżności	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

- „zaciągamy” dane zadań poddanych walidacji do zakładki zbiorczej zadań - III. Realizacja ZZ + walidacja (obecny formularz przewiduje maksimum trzy zadania)

		opinia Zespołu walidującego dotycząca zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny i/lub propozycja zaleceń/usprawnień Zespołu walidującego			istotność	mechanizmy kontrolne	Zaciągnij zadanie	Zaciągnij zadanie	Zaciągnij zadanie	częstotliwość niezgodności
walidacja	uwagi/spostrzeżenia/opis rozbieżności						III. Realizacja ZZ 1	III. Realizacja ZZ 3	III. Realizacja ZZ 5	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

- Pole *częstotliwość niezgodności* wypełniane jest dla każdej odpowiedzi automatycznie i oblicza procent odpowiedzi negatywnych

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

Wydanie oceny zagadnienia

validacja	uwagi/spostrzeżenia/opis rozbieżności	opinia Zespołu walidującego dotycząca zaplanowanych działań korygujących/naprawczych wynikających z samooceny i/lub propozycja zaleceń/usprawnień Zespołu walidującego	istotność	mechanizmy kontrolne	OCENA
tak					
nie	!	zdaniem walidujących zaplanowane działania są adekwatne	nie	nie	
tak					
nie		zdaniem walidujących zaplanowane działania są adekwatne	nie	tak	
tak					
nie	Brak zgodności z danymi i informacjami zawartymi w Sprawozdaniu. W Sprawozdaniu W Informacji ...	dddddd	nie	nie	

W polu „OCENA” należy wybrać z listy rozwijanej

Walidacja samooceny z wykorzystaniem formularza *Quality@w*

Kryteria

- przepisy prawa
- standardy audytu wewnętrznego

Ocena

- skala trzystopniowa (+ + / + / -)
- na poziomie zagadnień - zgodnie ze strukturą formularza *Quality@w*

Walidacja samooceny z wykorzystaniem formularza Quality@w

Skala oceny

Ocena potwierdza, że w badanym zagadnieniu **nie stwierdzono niezgodności** z kryteriami wynikającymi z obowiązujących **przepisów prawa i wskazówek zawartych w Standardach**.

+ +

Ocena może być także przyznana w sytuacji, gdy w ramach oceny poszczególnych kryteriów występowały **błędy indywidualne** w stosowaniu przepisów i/lub Standardów, ale ich **wpływ** na funkcję audytu wewnętrznego został uznany przez **osoby dokonujące oceny** za **nieistotny**. W takim przypadku osoby oceniające **mogą sformułować propozycję usprawnień** działalności audytu wewnętrznego.

Walidacja samooceny z wykorzystaniem formularza Quality@w

Skala oceny

Ocena potwierdza, że w badanym zagadnieniu **nie stwierdzono niezgodności** z kryteriami wynikającymi z obowiązujących **przepisów prawa**. Niemniej jednak **stwierdzono niezgodności** z kryteriami wynikającymi ze wskazówek zawartych w **Standardach**. W takim przypadku **wymagane jest sformułowanie** przez osoby dokonujące oceny **zaleceń** w celu podjęcia działań i/lub wprowadzenia rozwiązań mających na celu osiągnięcie pełnej zgodności z kryteriami wynikającymi ze Standardów.

Ocena może być także przyznana w sytuacji, gdy w ramach oceny poszczególnych kryteriów występowały **błędy indywidualne** w stosowaniu przepisów, ale ich **wpływ** na funkcję audytu wewnętrznego został uznany przez osoby dokonujące oceny za **nieistotny**. W takim przypadku osoby dokonujące oceny mogą sformułować propozycję usprawnień działalności audytu wewnętrznego.

Walidacja samooceny z wykorzystaniem formularza Quality@w

Skala oceny

- Ocena potwierdza, że w badanym zagadnieniu stwierdzono **niezgodności** z kryteriami wynikającymi z obowiązujących **przepisów prawa i wskazówek zawartych w Standardach**, które **mają i mogą mieć wpływ na realizację i postrzeganie funkcji audytu wewnętrznego** w ocenianej jednostce.
W takim przypadku **wymagane jest sformułowanie przez osoby dokonujące oceny zaleceń** w celu podjęcia pilnych działań i/lub wprowadzenia rozwiązań mających na celu osiągnięcie pełnej zgodności z kryteriami wynikającymi z przepisów prawa i Standardów.

Walidacja samooceny z wykorzystaniem formularza Quality@w

- **Zgodność** – przepisy prawa, standardy
- **Niezgodności:**
 - **istotność błędu** (wpływ na funkcję AW)
błąd systemowy, błąd indywidualny,
waga naruszenia;
 - **funkcjonowanie mechanizmów kontrolnych;**
 - **częstotliwość występowania błędu;**
 - **zalecenia.**
- **Brak algorytmu – osąd osoby oceniającej!**

Walidacja samooceny z wykorzystaniem formularza Quality@w

Błąd systemowy

- gdy przyjęte w komórce audytu wewnętrznego zasady są niezgodne z przepisami prawa, bądź standardami;
np.: niezgodność zapisów karty audytu, procedur...

Błąd indywidualny audytora

- wynika z niestosowania przyjętych zasad;
np. audytor przeprowadza zadanie z pominięciem zapisów istniejących procedur...

Błąd istotny

- istotnie wpływający na funkcję audytu wewnętrznego – ocena istotności wpływu należy do oceniających.

Błąd systemowy jest zawsze istotny!

Walidacja samooceny z wykorzystaniem formularza Quality@w

Błąd indywidualny audytora

Przy ocenie należy uwzględnić działanie przyjętych w komórce audytu mechanizmów zapobiegających występowaniu błędów.

- **Istniejące mechanizmy kontrolne** (np. procedury) **nie** zapobiegły wystąpieniu błędu, ale podjęto działania służące wyeliminowaniu takich błędów w przyszłości:

➤ błąd istotny -> -

➤ błąd nieistotny -> rzadko występujący -> + +

➤ błąd nieistotny -> często występujący -> +

- **Brak mechanizmów kontrolnych albo istnieją mechanizmy**, ale błąd wykrywa dopiero ocena zewnętrzna:

➤ błąd istotny -> -

➤ błąd nieistotny -> rzadko występujący -> +

➤ błąd nieistotny -> często występujący -> +/-

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

Na końcu arkuszy walidacyjnych znajdują się pola przeznaczone do:

- uzasadnienia oceny,
- ujęcia zaleceń zespołu oceniającego,
- propozycji usprawnień funkcji audytu,
- opisu dobrych praktyk.

OCENA	UZASADNIENIE OCENY	ZALECENIA ZESPOŁU WALIDUJĄCEGO	PROPOZYCJA USPRAWNIEŃ	DOBRE PRAKTYKI

Informacje w tych polach **powinny** odnosić się do zagadnienia.

Informacje z tych pól, z poszczególnych zagadnień są automatycznie zaciągane do zakładki zbiorczej **Ocena, stanowiącej załącznik do raportu z oceny zewnętrznej**

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

Zakładka *Ocena*

Wyniki oceny audytu wewnętrznego przeprowadzonej w formie walidacji samooceny					
za rok		w			
ZAGADNIENIE	OCENA	UZASADNIENIE OCENY	ZALECENIA ZESPOŁU WALIDUJĄCEGO	PROPOZYCJA USPRAWNIEŃ	DOBRE PRAKTYKI
Obszar: ORGANIZACJA					
Cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego	0				
Organizacja, usytuowanie i podległość - niezależność i obiektywizm	0				
Biegłość i należyta staranność zawodowa	0				

Zakładka *Ocena* stanowi załącznik do raportu z oceny zewnętrznej.

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

Zakładka *Podsumowanie W*

Quality @w - walidacja

Aaaaaaa Bbbbbb Cccccc		2020		ver.2.0.2020	
<i>nazwa jednostki</i>		<i>rok samooceny</i>			
blok tematyczny		liczba uzyskanych punktów (suma "+")	stan wypełnienie arkusza	zidentyfikowane niezgodności z przepisami prawa	
I.	ORGANIZACJA	6 / 40	23%	!	1
II.	PLANOWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	3 / 35	17%	!	1
III.A	REALIZACJA ZADAŃ AUDYTOWYCH - ZADANIA ZAPEWNIAJĄCE W okresie objętym walidacją nie realizowano zadań zapewniających	0 / 47			0
III.B	REALIZACJA ZADAŃ AUDYTOWYCH - CZYNNOŚCI DORADCZE W okresie objętym walidacją nie realizowano czynności doradczych	0 / 16			0
ŁĄCZNA LICZBA PUNKTÓW:		9 / 75	20%	!	2

znak ! - oznacza, że zidentyfikowano niezgodność/-ści z obowiązującymi przepisami prawa.

(z prawej strony znaku podano liczbę ww. niezgodności)

Sposób wypełniania arkusza walidacyjnego formularza Quality@w

Zakładka *Potwierdzenie*

Potwierdzenie przez Zespół walidujący wdrożenia działań naprawczych

ZAGADNIENIE	ZALECENIA ZESPOŁU WALIDUJĄCEGO	POTWIERDZENIE REALIZACJI ZALECEŃ	UZASADNIENIE
Obszar: ORGANIZACJA			
Cel, uprawnienia i odpowiedzialność audytu wewnętrznego			
Organizacja, usytuowanie i podległość - niezależność i obiektywizm			
Biegłość i należyta staranność zawodowa			

Zakładka *Potwierdzenie* jest wypełniana tylko w sytuacji, gdy w wyniku przeprowadzonej walidacji zostały wydane przez Zespół walidujący zalecenia.

Stanowi załącznik do *Notatki z oceny wdrożenia działań naprawczych*.

Wypełnianie formularza *Quality@w* – przykład walidacji

Dokumentacja przygotowana przez MF w zakresie oceny zewnętrznej

Dokumentacja przygotowana przez MF w zakresie oceny zewnętrznej

Etap przygotowania oceny zewnętrznej:

- Porozumienie/deklaracja w sprawie przeglądu partnerskiego (*wzór*);
- Przebieg procesu walidacji;

Etap realizacji oceny:

- Zestawienie dokumentów przekazywanych walidatorom;
- Ankiety dla kierownika jednostki, kierownika komórki audytu, audytorów wewnętrznych (*wzory*).

Etap raportowania:

Raport z oceny walidacji samooceny (*wzór*).

Etap potwierdzenia:

Notatka z wdrożenia działań naprawczych (*wzór*).

Wsparcie Ministerstwa Finansów

Co już jest?

- Instrukcja i opis metodyki oceny zewnętrznej przy wykorzystaniu formularza *Quality@w* – dostępne na stronie Ministerstwa:

<https://www.gov.pl/web/finanse/formularz-quality-w>

Co możemy jeszcze Państwu zaoferować?

- Konsultacje na każdym etapie procesu oceny zewnętrznej;
- Warsztaty dla osób oceniających (dla max. 25 osób);
- Opiekę merytoryczną procesu oceny zewnętrznej.

A czego oczekujemy w zamian?

- Współpracy przy rozwoju i doskonaleniu arkusza oraz metodyki oceny zewnętrznej.

Zasady uczestnictwa w webinariach

- **Uregulowane zostały kwestie:**
- adresatów
- rejestracji
- udziału w webinarium w tym:
 - ✓ kwalifikowania uczestników
 - ✓ zgłaszania rezygnacji z udziału w webinarium
 - ✓ spełnienia warunków do otrzymania zaświadczenia

Sesja Q&A

Dziękujemy za uwagę!

Wydział Koordynacji Kontroli Zarządczej
i Audytu Wewnętrznego w Sektorze Publicznym

Departament Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości

koordynacjaAW@mf.gov.pl